

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-42/24-V
Датум: 28. март 2024. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Примљено

29 MAR 2024

Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
1		50-51		

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 119. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је Јелену Павић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Заменик Градоначелника,
Дејан Вужић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-42/24-V

Датум: 28. март 2024. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), на седници одржаној дана 28. марта 2024.године, доноси

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“, и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“, (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Дејан Ружић,с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности
Број: XXV- 212/24
Датум: 27. март 2024. године
К р а г у ј е в а ц

**ГРАДСКОМ ВЕЋУ
-председнику-**

Градска управа за друштвене делатности припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др закон), чланом 68. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја четврта Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 37/21-пречишћен текст и 14/23) и упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

- Нацрт одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“

Нацрт одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“ припремљен је у складу са одредбама:

- члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19),
- члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) и
- одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 14/24 и 15/24).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт одлуке о доношењу Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“ и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Прилог:

Мишљење Градске управе за финансије и јавне набавке,
Програм Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“.

ВД НАЧЕЛНИКА,

Тамара Јовановић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), на седници одржаној дана _____ 2024. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
„КОНТРОЛА НУТРИТИВНЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ
ИСХРАНЕ ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ“

I Доноси се Програм „Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих“ (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2024.године, представља програм из области јавног здравља и саставни је део ове одлуке.

II Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

III Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Крагујевца“.

IV Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Крагујевца“.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о Програму „Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих“ садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, чијом реализацијом ће се унапређивати и чувати здравље деце и одраслих који користе оброке из колективне исхране. Како је исхрана људи основни чинилац здравља то је неопходно вршити континуиране контроле нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих. Очекивани ефекти су смањење броја оброка који не одговарају актуелним Правилницима, смањење броја неадекватно ухрањене деце и боље здравље опште популације на територији Града.

Институт за јавно здравље Крагујевац израдио је Предлог Програма, у складу са приоритетима дефинисаним Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године („Службени лист града Крагујевца“, број 13/19).

Општи циљ Програма: Очување и унапређење здравља деце и одраслих са територије града Крагујевца који користе колективну исхрану у основним или средњим школама и Црвеном крсту, кроз контролу здравствене енергетске вредности оброка.

Специфични циљеви Програма:

1. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у основним школама.
2. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у средњим школама.
3. Обезбедити адекватну колективну исхрану одраслих у Црвеном крсту.

Средства за реализацију Програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих“ у износу од 1.192.100,00 динара планирана су Одлуком о у буџету града Крагујевца за 2024.годину ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24).

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2024.године

ПРЕДСЕДНИК,

Ивица Момчиловић

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Датум / Date 22.03.2024.

Наш знак / Our ref 01-2013

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

ПРОГРАМ

КОНТРОЛА НУТРИТИВНЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ
ИСХРАНЕ ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ

У Крагујевцу

В.Д. Директора ИЗЈЗ Крагујевац
Спец. др мед Небојша Ранковић

18.03.2024. год.

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

УВОД

Исхрана људи је основни чинилац здравља али као што је основни здравствени ресурс тако може бити и основни здравствени ризик за настанак не само акутних обољења већ и бројних хроничних незаразних болести. Доказано је да је неправилна исхрана ризик за настанак кардиоваскуларних болести, шећерне болести тип 2, неких малигних обољења, метаболички и ендокриних поремећаја. Здравље је уско повезано са правилном исхраном. Кроз исхрану добијамо све што нам је неопходно за одржавање живота и здравља, јер нам обезбеђује и структуру и функционисање организма.

Добро здравље и заштиту од болести пружа само избалансирана, мешовита, правилна исхрана која садржи све потребне макро и микронутријенте. Енергију за одвијање свих активности добијамо из хране. Ова енергија је хемијског типа и садржана је у хемијским везама. Енергетске потребе сваког појединца зависе од енергије неопходне за одвијање базалног метаболизма, физичке активности, специфичног динамичког дејства хране, раста, развоја и регенерације. Основни поремећаји здравља који се могу јавити због неизбалансиране исхране су: протеинско-енергетски дефицит, малнутриције и гојазност.

Утврђена је повезаност високог уноса енергије, засићених масти, транс-масти и соли, као и низак унос воћа, поврћа и рибе са ризиком за настанак хроничних незаразних болести. Истраживања су показала да је недовољан унос воћа и поврћа одговоран за настанак 20% свих болести срца и крвних судова. Прекомерна телесна маса и гојазност у децем узрасту повећавају ризик за настанак срчаног и можданог удара пре 65. године живота за 3 до 5 пута. Када је енергетски унос повећан у односу на енергетске потребе и расходе (учестало конзумирање високо-енергетских намирница, као што су прерађене намирнице богате мастима и шећерима) настаје најстарији метаболички поремећај-гојазност. Висок унос засићених масти и транс-масних киселина је повезана са срчаним и малигним болестима, док елиминација транс-масти из исхране и замена засићених масти са полинезасићеним биљним уљима смањује ризик од настанка ових обољења. Правилна исхрана може да допринесе одржавању доброг здравља, адекватне телесне масе, одржавању у прописаним границама биохемијске параметре крви: нивое укупног холестерола и његових фракција, триглицерида, глукозе, јетриних трансминаза, урее, креатинина и др.. Гојазност је уско повезана са осталим факторима ризика за настанак КВБ као што су повишен крвни притисак, нетолеранција глукозе, дијабетес типа 2 и дислипидемија. Према резултатима истраживања здравља становништва Србије 2013. године, на основу измерене вредности индекса телесне масе, више од половине становништва узраста од 15 година и више било је прекомерно ухрањено (56,3%), односно 35,1% становништва је било предгојазно и 21,2% становништва гојазно. Гојазност је код оба пола била приближно исто распрострањена (мушкарци 20,1% и жене 22,2%). Резултати истог истраживања показали су да је 70,1% деце и адолесцената узраста 7–14 година било нормално ухрањено, 15% је било прекомерно ухрањено, а 4,9% је било гојазно, док је 5,0% било потхрањено.

Прекомерна ухрањеност и гојазност, како у популацији одраслих, тако и у популацији деце и адолесцената представља поремећаје здравља од изузетног епидемиолошког и клиничког значаја и један је од највећих јавно здравствених проблема данашњице. Ако се не предузму одлучне мере у циљу смањења превенције и лечења гојазности, предвиђа се да ће до 2025. године 50% светске популације бити гојазно.

Анализе енергетске вредности obroка подразумевају: одређивање укупне енергетске вредности по obroку и по дану узорковања, одређивање садржаја масти, беланчевина,

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

угљених хидрата, засићених масних киселина, простих шећера, дијетних влакана и кухињске соли.

Правилна исхрана је основа здравља као и адекватног раста и развоја деце у свим узрастима. Здрави стилови живота у првом плану имају правилну исхрану која се увек комбинује са адекватном физиком активношћу (интензитет и учесталост су индивидуалне и зависе од узраста, професионалних активности-захтева и здравственог стања сваког појединца).

Прве навике у исхрани се стичу у породици те је најзначајније развијати овај сегмент-правилну породичну исхрану, зато је неопходно едуковати родитеље о значају правилне исхране за живот и здравље

Обавезан сегмент безбедности хране су дезинфекција, дезинсекција и дератизација свих простора у којима се храна производи, прерађује, припрема, дистрибуира и конзумира. Неопходно је редовно обављати ове послове према стручним препорукама.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување и унапређење здравља деце и одраслих са територије града Крагујевца који користе колективну исхрану у основним или средњим школама и Црвеном крсту контролу здравствене енергетске вредности obroka.

Специфични циљеви:

1. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у основним школама
2. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у средњим школама
3. Обезбедити адекватну колективну исхрану одраслих у Црвеном крсту

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2024. годину и то:

1. узорковање obroka у основним школама, домовима ученика-интернатима у средњим школама и Црвеном крсту Крагујевца
2. анализе енергетске вредности хране
3. стручно мишљење

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Узорковање obroka ће се вршити адекватним, стручним методама. Анализе ће се вршити акредитованим лабораторијским методама одговарајућим за ову врсту узорака. Лекар специјалиста хигијене даје стручно мишљење о енергетским вредностима obroka на основу анализираних параметара и лабораторијских извештаја.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број узорака obroka
2. Број хемијских анализа

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Смањење броја obroka који не одговарају акутелним Правилницима
- Смањење броја неадекватно ухрањене деце
- Боље здравље опште популације

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

- Недостатак финансијских средстава

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о јавном здрављу ("Сл. гласник РС" бр. 15/16),
- Правилника о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи (Сл. гл. бр. 68/18)
- Правилника о стандардима квалитета исхране ученика и студената (Сл. гл. бр. 67/11)

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња стручних служби града Крагујевца и ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroka из колективне исхране деце и одраслих“ у 2024. години износе 1.192.100,00 динара.

Врста узорака	Врста анализе	Број узорака	Цена по узорку	Укупна цена
Оброци за децу у продуженом боравку у основној школи	Хемијска анализа	16 (16 објеката-школа*15 узорака obroka =240)	63.200,00*	1.011.200,00
Целодневни obroci за ученике медицинске школе	Хемијска анализа	2 (2 пута у току школске године*15 узорака obroka=30)	63.200,00*	126.400,00
Оброци које припрема Црвени крст	Хемијска анализа	2 (2 пута у току године*5 узорака obroka=10)	27.250,00*	54.500,00
Укупно				1.192.100,00

Никола Пашинћ 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

*цене анализа су из Ценовника ИЗЈЗ Крагујевац - ЦЕНОВНИК УСЛУГА ЗА КОРИСНИКЕ НА ТРЖИШТУ (КОЈЕ СЕ НЕ УГОВАРАЈУ СА РЗЗО) Центар за хигијену и хуману екологију, број 01- 4295/3 од 19.06.2023. године.

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

Лекар спец. Хигијене-3
Дипломирани хемичар, специјалиста санитарне хемије-3
Дипломирани хемичар-2
Санитарни/ медицински техничар-9
Хемијски техничари-6

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац , Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац;
Спец. др мед. Небојша Ранковић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs   жиро рачун: 840-340667-22   ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs   giro account: 840-340667-22

